

ประกาศกระทรวงพาณิชย์

เรื่อง กำหนดชนิด และลักษณะของมาตรวัดปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงจ่ายก่อนเติม
รายละเอียดของวัสดุที่ใช้ผลิต อัตราเพื่อเหลือเผื่อขาด และอายุคำรับรอง

เพื่อให้การกำหนดชนิดและลักษณะของมาตรวัดปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงจ่ายก่อนเติมเกิดความชัดเจนและมีมาตรฐาน ส่งผลให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขาย คณะกรรมการชั่งตวงวัด จึงมีมติในคราวประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เห็นชอบให้กำหนดชนิดและลักษณะของมาตรวัดปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงจ่ายก่อนเติม รายละเอียดของวัสดุที่ใช้ผลิต อัตราเพื่อเหลือเผื่อขาด และอายุคำรับรอง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ มาตรา ๘ วรรคสอง มาตรา ๑๖ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์โดยคำแนะนำของคณะกรรมการชั่งตวงวัด ออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๒ ในประกาศนี้

“ของเหลว” (Liquids to be measured) หมายความว่า น้ำมันเชื้อเพลิง

“สภาวะทำงานปกติ” (Rated Operating Conditions) หมายความว่า สภาวะที่การใช้งานของมาตรวัดยังคงให้ผลถูกต้องอยู่ในค่าอัตราเพื่อเหลือเผื่อขาด เช่น ชนิดของของเหลว ความหนาแน่นของของเหลว ความหนืดของของเหลว อุณหภูมิและความดันของของเหลว รวมทั้งข้อกำหนดอื่น ๆ ที่มีผลต่อการทำงานของมาตรวัด

“สภาวะพื้นฐาน” (Base conditions) หมายความว่า สภาวะของของเหลวที่ถูกวัด ซึ่งปริมาตรของของเหลวที่วัดได้ถูกแปลงค่าไปยังสภาวะนั้น ๆ ได้แก่ อุณหภูมิพื้นฐาน และความดันพื้นฐาน โดยกำหนดให้อุณหภูมิพื้นฐานเป็น ๐ องศาเซลเซียส ๑๕ องศาเซลเซียส ๒๐ องศาเซลเซียส หรือ ๓๐ องศาเซลเซียส และความดันพื้นฐานเป็น ๑๐๑.๓๒๕ กิโลพาสคัล

“สภาวะขณะวัด” (Metering conditions) หมายความว่า สภาวะของของเหลว ซึ่งถูกวัด ปริมาตรขณะนั้น ได้แก่ อุณหภูมิและความดันของของเหลว ขณะทำการวัดปริมาตร

“ระบบการวัดปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงจ่ายก่อนเติม” หมายความว่า ระบบที่ประกอบด้วย มาตรวัดปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิง อุปกรณ์ควบ และอุปกรณ์เสริม

“อุปกรณ์ควบ” (Ancillary Device) หมายความว่า อุปกรณ์ใช้งานพิเศษเฉพาะที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับผลของการวัด เช่น ส่วนตั้งศูนย์ ส่วนพิมพ์ค่า ส่วนแสดงราคา ส่วนแสดงผลรวม ส่วนแปลงค่า หรือส่วนตั้งปริมาณจ่ายล่วงหน้า

“อุปกรณ์เสริม” (Associated Device) หมายความว่า ส่วนหรืออุปกรณ์ที่นอกเหนือจากอุปกรณ์ควบที่จำเป็นต้องใช้เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นในผลการวัดอย่างถูกต้อง หรือมุ่งใช้เพื่อช่วยให้การดำเนินการในการวัดสะดวกยิ่งขึ้น หรือเป็นอุปกรณ์ที่มีผลกระทบต่อความแม่นยำในการวัด เช่น เครื่องกำเนิดไอ ไม้กรอง ปัม วาล์ว หรือท่อ

“ส่วนตั้งศูนย์” (Zero Setting Devices) หมายความว่า ส่วนที่ใช้ปรับให้มาตรวัดแสดงค่าเป็นศูนย์

“ส่วนแสดงค่า” (Indicating Devices) หมายความว่า ส่วนของมาตรวัดที่ใช้แสดงค่าปริมาณของสิ่งที่วัด

“ค่าชั้นหมายมาตรา” (Principal Scale Marks) หมายความว่า ค่าที่แสดงเป็นหน่วยของปริมาตรของความแตกต่างระหว่างค่าที่แสดง ๒ ค่าที่ต่อเนื่องกัน

“อัตราการไหล” (Flowrate : Q) หมายความว่า ปริมาณของของเหลวที่ไหลผ่านมาตรวัดต่อหนึ่งหน่วยเวลา

“อัตราการไหลสูงสุด” (Maximum Flowrate : Q_{max}) หมายความว่า อัตราการไหลสูงสุดที่มาตรวัดสามารถทำงานได้ โดยไม่เกิดความเสียหายกับตัวมาตรวัดและความคลาดเคลื่อนของการวัด ปริมาตรของมาตรวัดไม่เกินไปกว่าอัตราเพื่อเหลือเผื่อขาดที่กำหนด

“อัตราการไหลต่ำสุด” (Minimum Flowrate : Q_{min}) หมายความว่า อัตราการไหลต่ำสุดที่มาตรวัดสามารถทำงานได้ โดยความคลาดเคลื่อนของมาตรวัดไม่เกินไปกว่าอัตราเพื่อเหลือเผื่อขาดที่กำหนด

“อัตราเพื่อเหลือเผื่อขาด” (Maximum Permissible Errors : MPE) หมายความว่า ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้ได้สูงสุดของมาตรวัดนั้น ๆ

ลักษณะ ๑

เครื่องวัดที่อยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗

ข้อ ๓ ให้มาตรวัดปริมาตรน้ำมันเชื้อเพลิงจ่ายก่อนเดิมเพื่อใช้ในการขายปลีก โดยมีถังสำรองน้ำมันเชื้อเพลิง ขนาดไม่เกิน ๔๐๐ ลิตร เป็นเครื่องวัดที่อยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗

มาตรวัดปริมาตรน้ำมันเชื้อเพลิงจ่ายก่อนเดิม คือ เครื่องมือที่ได้รับการออกแบบเพื่อใช้วัดและส่งจ่ายของเหลวโดยปริมาตร และมีส่วนแสดงค่าเพื่อแสดงผลการวัด โดยวัดและส่งจ่ายของเหลว

จากถังบรรจุของเหลว ขนาดไม่เกิน ๔๐๐ ลิตร หลังจากจ่ายเงินผ่านเครื่องหยอดเหรียญ สอดธนบัตร หรือบัตรเครดิต โดยไม่ผ่านผู้ครอบครองมาตรวัด

ลักษณะ ๒

ลักษณะ รายละเอียดวัสดุที่ใช้ผลิต อัตราเผื่อเหลือเผื่อขาด และอายุคำรับรอง

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๔ มาตรวัดปริมาตรน้ำมันเชื้อเพลิงจ่ายก่อนเต็ม ที่ใช้ในการซื้อขาย หรือแลกเปลี่ยนสินค้ากับผู้อื่น หรือการให้บริการวัด หรือการใช้มาตรวัดเพื่อประโยชน์ในการคำนวณค่าตอบแทน ค่าภาษีอากรและค่าธรรมเนียม ต้องมีลักษณะตามที่กำหนดไว้ในประกาศนี้

ผู้ใดประสงค์จะผลิตหรือนำเข้ามาตรวัดที่มีลักษณะแตกต่างไปจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ต้องผ่านการตรวจสอบจากสำนักงานกลางก่อน หากผลการตรวจสอบปรากฏว่าลักษณะของมาตรวัดดังกล่าวมีมาตรฐานไม่แตกต่างไปจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ และรัฐมนตรีเห็นชอบแล้ว ก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ให้คำรับรองมาตรวัดดังกล่าวได้

ข้อ ๕ มาตรวัดปริมาตรน้ำมันเชื้อเพลิงจ่ายก่อนเต็ม ต้องทำให้ถาวรและไม่เป็นเครื่องมือของการฉ้อโกงได้สะดวก

มาตรวัดปริมาตรน้ำมันเชื้อเพลิงจ่ายก่อนเต็ม ต้องทำด้วยวัสดุที่ดี มีการออกแบบและสร้างขึ้นในลักษณะที่เมื่อใช้งานอย่างปกติธรรมดาแล้วต้องมีความถูกต้องอยู่เสมอ ส่วนประกอบของมาตรวัดต้องทำงานได้อย่างต่อเนื่อง ไม่ชำรุด โค้งงอ หรือผิดเพี้ยนไปจากเดิม จนทำให้มีผลต่อความถูกต้องของมาตรวัด ในกรณีที่มีการปรับแต่งมาตรวัด มาตรวัดซึ่งปรับแต่งแล้วต้องรักษาสภาพความถูกต้องได้อย่างเหมาะสม

ในกรณีที่จำเป็น สำนักงานกลางอาจทำการทดสอบต้นแบบของมาตรวัดตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนดก็ได้

ข้อ ๖ มาตรวัดปริมาตรน้ำมันเชื้อเพลิงจ่ายก่อนเต็ม ต้องแสดงรายละเอียดดังต่อไปนี้ไว้บนเครื่อง โดยต้องทำให้อ่านง่าย ชัดเจน และลบเลือนยาก

(๑) ชื่อ หรือเครื่องหมายการค้าของผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้ขาย

(๒) รุ่นซึ่งระบุแบบของเครื่อง

(๓) เลขลำดับประจำเครื่องที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนด

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับส่วนประกอบที่แยกออกจากมาตรวัด ซึ่งจำเป็นต่อการวัด และไม่มีผลกระทบต่อความถูกต้องของการวัดนั้น หรือมาตรวัดซึ่งโดยสภาพไม่สามารถแสดงรายละเอียดดังกล่าวได้ หรือเมื่อแสดงแล้วจะทำให้เกิดความเสียหายแก่มาตรวัดนั้น

ข้อ ๗ ความเที่ยงของมาตรวัดปริมาตรน้ำมันเชื้อเพลิงจ่ายก่อนเติม ต้องอยู่ภายในอัตราเผื่อเหลือเผื่อขาดที่กำหนดไว้ในประกาศนี้

อัตราเผื่อเหลือเผื่อขาดสำหรับการให้คำรับรองขั้นแรกและการให้คำรับรองชั้นหลัง ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๗

อัตราเผื่อเหลือเผื่อขาดสำหรับการตรวจสอบมาตรวัดที่ใช้มาแล้ว ให้เป็นสองเท่าของอัตราเผื่อเหลือเผื่อขาดสำหรับการให้คำรับรองขั้นแรก

ข้อ ๘ มาตรวัดปริมาตรน้ำมันเชื้อเพลิงจ่ายก่อนเติม ต้องมีส่วนแสดงค่าปริมาณที่วัดที่เหมาะสมและมีจำนวนเพียงพอกับการใช้งาน

ข้อ ๙ การแสดงค่าของมาตรวัดปริมาตรน้ำมันเชื้อเพลิงจ่ายก่อนเติม ต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) การแสดงค่าแบบดิจิทัล

(ก) การแสดงค่าไม่ว่าจะใช้ตัวเลข ตัวอักษร หรือสัญลักษณ์อื่นใดมาประกอบกันหรือไม่ก็ตาม ต้องไม่ทำให้เกิดความสับสนในการอ่านค่า

(ข) ถ้ามีส่วนแสดงค่าหลายแห่ง ทุกแห่งต้องแสดงค่าถูกต้องตรงกัน

(ค) ถ้ามีส่วนพิมพ์ค่า ค่าที่พิมพ์ต้องถูกต้องตรงกับค่าที่แสดง

(๒) การแสดงค่าของมาตรวัดที่คำนวณราคาได้ จำนวนเงินต้องมีความถูกต้องสอดคล้องกับปริมาณการวัดที่แสดง

ข้อ ๑๐ เครื่องหมายของบรรดาตัวควบคุมการทำงาน ส่วนแสดงค่าและอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้งสวิตช์ของมาตรวัดปริมาตรน้ำมันเชื้อเพลิงจ่ายก่อนเติม ต้องทำให้อ่านง่าย ชัดเจน และลบเลือนยาก

ข้อ ๑๑ มาตรวัดปริมาตรน้ำมันเชื้อเพลิงจ่ายก่อนเติม ต้องมีที่สำหรับผนึก เพื่อป้องกันการปรับเปลี่ยนแก้ไขภายหลังการตรวจรับรองแล้ว ซึ่งจะทำให้การแก้ไข ดัดแปลง หรือซ่อมแซมมาตรวัดนั้นได้ก็ต่อเมื่อต้องทำลายผนึกก่อน

ข้อ ๑๒ หากมีโปรแกรมที่ใช้กับมาตรวัดปริมาตรน้ำมันเชื้อเพลิงจ่ายก่อนเติม และโปรแกรมดังกล่าวมีผลต่อความเที่ยงของมาตรวัด

(๑) โปรแกรมดังกล่าวต้องไม่ทำให้ความเที่ยงของมาตรวัดคลาดเคลื่อนเกินอัตราเผื่อเหลือเผื่อขาดหรือแสดงค่า พิมพ์ค่า คำนวณหรือบันทึกค่าผลการวัดคลาดเคลื่อนเกินอัตราเผื่อเหลือเผื่อขาดหลังจากตรวจสอบให้คำรับรอง และต้องจัดให้มีวิธีการป้องกันการแก้ไขหรือปรับแต่งหรือดัดแปลงโปรแกรมด้วยวิธีผนึกทางกล (mechanical seal) หรือวิธีผนึกทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic seal เช่น Audit trail) หรือทั้งสองวิธีควบคู่กัน

(๒) ผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับเครื่องวัดหรือผู้ครอบครอง ต้องแสดงชื่อ รุ่น และหมายเลขประจำโปรแกรม (Software Identification) บนส่วนแสดงค่า และหรือส่วนบันทึกค่าทุกครั้งที่มีการเปิดมาตรวัด หรือสามารถเรียกดูได้เมื่อผู้ใช้งานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องต้องการ

(๓) ผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับเครื่องวัดหรือผู้ครอบครอง ต้องจัดทำคู่มือการใช้งานโปรแกรมให้ครบถ้วนตามการใช้งานมาตรวัด และต้องแสดงให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือนายตรวจซึ่งตรวจวัดตรวจสอบได้เสมอ

สำหรับโปรแกรมที่ใช้งานในส่วนต่อขยายเพิ่มเติมออกไปจากมาตรวัด ผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับเครื่องวัดหรือผู้ครอบครอง ต้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) แจ้งชื่อ รุ่น หมายเลขประจำโปรแกรม (Software Identification) พร้อมเจ้าของผลิตภัณฑ์โปรแกรม ตลอดจนรายละเอียดต่าง ๆ ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สำนักงานกลางหรือสำนักงานสาขา ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ติดตั้งเสร็จ

(๒) แสดงชื่อ รุ่น และหมายเลขประจำโปรแกรม (Software Identification) และข้อมูลที่จำเป็นบนเครื่องมืออุปกรณ์ส่วนต่อขยายอย่างชัดเจน ลบเลือนได้ยาก

หมวด ๒

มาตรวัดปริมาตรน้ำมันเชื้อเพลิงจ่ายก่อนเติม

ข้อ ๑๓ ระบบการวัดปริมาตรน้ำมันเชื้อเพลิงจ่ายก่อนเติม ต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) ประกอบด้วยเครื่องหยอดเหรียญ สอดธนบัตรหรือบัตรเครดิต หรือใช้วิธีกำหนดจำนวนเงินและหรือปริมาตรส่งจ่ายล่วงหน้า ต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(ก) มีส่วนแสดงค่าจำนวนเงินทั้งหมดที่มาตรวัดได้รับในการจ่ายน้ำมันแต่ละครั้งไว้บนตัวเครื่องในบริเวณที่สามารถอ่านได้ง่ายและมองเห็นได้ชัดเจน

(ข) มีระบบควบคุมหรือกลไกการหยุดการส่งจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงล่วงหน้าติดอยู่กับตัวมาตรวัด

(๒) มีถังสำรองบรรจุของเหลวสำหรับจ่ายภายในตู้จ่าย

(๓) ทำการส่งจ่ายด้วยอัตราการไหลสูงสุดไม่เกิน ๒๐ ลิตรต่อนาที

(๔) ระบบการวัดปริมาตรน้ำมันเชื้อเพลิงจ่ายก่อนเติม ต้องมีส่วนตั้งศูนย์สำหรับส่วนแสดงค่าปริมาตรและส่วนแสดงราคา

(๕) ห้ามทำการสูบจ่ายของเหลวโดยใช้อุปกรณ์ที่ทำให้เกิดแรงดันอากาศภายในถังน้ำมันเชื้อเพลิง

(๖) มาตรวัดปริมาตรน้ำมันเชื้อเพลิงจ่ายก่อนเติม ต้องใช้ให้ตรงกับชนิดของเหลวที่ระบุไว้ในรายละเอียดที่ต้องแสดงตามข้อ ๑๔

(๗) ติดตั้งระบบสายกราวด์เมื่อติดตั้งพร้อมใช้งาน

(๘) ถ้าระบบการวัดปริมาตรน้ำมันเชื้อเพลิงจ่ายก่อนเติมมีระบบคอมพิวเตอร์ หรืออุปกรณ์เสริมต่อพ่วงโดยผ่านอุปกรณ์เชื่อมต่อสัญญาณภายนอก ระบบคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์เสริมนั้น ต้องไม่ทำให้ผลการวัดและข้อมูลการวัดผิดไป และต้องไม่สามารถส่งคำสั่งหรือข้อมูลเข้าระบบการวัด

ปริมาตรน้ำมันเชื้อเพลิงจ่ายก่อนเติม ซึ่งทำให้มาตรวัดแสดงค่า พิมพ์ค่า คำนวณหรือบันทึกค่าผลการวัด ผิดไปจากขณะที่ไม่มีอุปกรณ์ดังกล่าวเชื่อมต่ออยู่กับระบบการวัดปริมาตรน้ำมันเชื้อเพลิงจ่ายก่อนเติม และต้องปิดผนึกอุปกรณ์เชื่อมต่อสัญญาณภายนอกดังกล่าวด้วย

(๔) ต้องได้รับการออกแบบผลิตและใช้งานด้วยวัตถุประสงค์เพื่อใช้วัดปริมาตรซื้อขายของเหลว ด้วยมาตรวัดปริมาตรน้ำมันเชื้อเพลิงจ่ายก่อนเติมเพียงอย่างเดียวเท่านั้น

ข้อ ๑๔ ส่วนแสดงค่าและส่วนพิมพ์ค่าของมาตรวัดปริมาตรน้ำมันเชื้อเพลิงจ่ายก่อนเติม ต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องมีส่วนแสดงค่าหลัก

(๒) ส่วนแสดงค่าต้องแสดงชื่อหรือสัญลักษณ์ของหน่วยที่ใช้ในการวัด ค่าขึ้นหมายมาตรา ให้แสดงเป็นค่า ๑×๑๐^k ๒×๑๐^k หรือ ๕×๑๐^k โดยที่ k เป็นเลขจำนวนเต็มบวก จำนวนเต็มลบ หรือศูนย์

(๓) ส่วนแสดงค่าแบบดิจิทัล

(ก) ต้องแสดงผลการวัดอย่างต่อเนื่องในขณะที่ทำการวัดปริมาตรของของเหลวเพื่อการซื้อขาย

(ข) ปริมาตรของค่าขึ้นหมายมาตรละเอียดต่ำสุดของส่วนแสดงค่า ต้องมีค่าไม่เกิน ๑๐ มิลลิลิตร

(ค) ในกรณีที่มีการเปิดใช้มาตรวัด ส่วนแสดงค่าต้องแสดงสัญลักษณ์ต่าง ๆ ทั้งหมดที่สามารถแสดงได้

(๔) ส่วนตั้งศูนย์สำหรับส่วนแสดงค่าปริมาตร

(ก) ส่วนตั้งศูนย์ สามารถปรับด้วยมือหรือด้วยระบบอัตโนมัติก็ได้

(ข) เมื่อเริ่มทำการตั้งศูนย์ ส่วนแสดงค่าปริมาตรต้องแสดงผลไม่แตกต่างไปจากผลการวัดที่ปรากฏอยู่เดิม และจะแสดงค่าศูนย์เมื่อการตั้งศูนย์เสร็จสมบูรณ์

(ค) ส่วนตั้งศูนย์ต้องไม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ต่อผลการวัด เว้นแต่การเปลี่ยนไปแสดงค่าศูนย์

(ง) ในขณะที่ทำการวัด ต้องไม่มีวิธีการใดที่สามารถปรับส่วนแสดงค่าปริมาตรให้แสดงค่าเป็นศูนย์ได้

(จ) ในกรณีที่เป็นส่วนแสดงค่าแบบดิจิทัล การแสดงค่าปริมาตรหลังจากการตั้งศูนย์ ต้องไม่มีความคลาดเคลื่อนและต้องแสดงค่าเป็นศูนย์เท่านั้น

(๕) ก่อนทำการส่งจ่าย ส่วนแสดงค่าปริมาตรและส่วนแสดงราคาซื้อขายรวมต้องแสดงค่าศูนย์ และเมื่อเริ่มทำการส่งจ่าย ส่วนแสดงค่าปริมาตรและส่วนแสดงราคาซื้อขายรวมต้องแสดงปริมาตร การส่งจ่ายขณะนั้นบนส่วนแสดงค่า

(๖) ระบบการวัดปริมาตรน้ำมันเชื้อเพลิงจ่ายก่อนเติมที่มีหลายระบบและใช้ส่วนแสดงค่าร่วมกัน ส่วนแสดงค่าต้องแสดงค่าปริมาตรได้เพียงระบบเดียวเท่านั้น

(๗) เมื่อแหล่งพลังงานไฟฟ้าขัดข้อง ทำให้การทำงานของระบบการวัดปริมาตรน้ำมันเชื้อเพลิงจ่ายก่อนเติมล้มเหลว มาตรการวัดปริมาตรของเหลวประเภทจ่ายก่อนเติม ต้องแสดงค่าผลการวัดค่าปริมาตรและราคาซื้อขายรวมต่อไปได้น้อย ๕ นาที

(๘) ส่วนคำนวณราคา

(ก) มาตรการที่คำนวณราคาได้ต้องแสดงราคาต่อหน่วยอย่างถูกต้องตรงตามชนิดของผลิตภัณฑ์ก่อนทำการส่งจ่ายทุกครั้ง

(ข) ต้องคำนวณราคาทั้งหมดตามราคาต่อหน่วยของการซื้อขายในแต่ละครั้งขณะทำการวัด

(ค) การแสดงราคาซื้อขายรวมตามปริมาตรส่งจ่ายใด ๆ ต้องแสดงค่าได้เที่ยงตรง โดยมีความคลาดเคลื่อนฝ่ายมากหรือฝ่ายน้อยไม่เกินผลคูณของ ๐.๐๑ ลิตรกับราคาต่อหน่วย

(ง) การแสดงราคาต่อหน่วย ในกรณีที่มาตรวัดแต่ละเครื่องใช้วัดปริมาตรส่งจ่ายของผลิตภัณฑ์แตกต่างกัน แต่ใช้ส่วนแสดงค่าชุดเดียวกัน ก่อนทำการวัดปริมาตรส่งจ่ายของผลิตภัณฑ์ใด ในแต่ละครั้ง ส่วนแสดงค่าต้องแสดงราคาต่อหน่วยของผลิตภัณฑ์นั้น และในขณะที่ทำการวัดต้องไม่มีวิธีการใดที่สามารถปรับเปลี่ยนการแสดงราคาต่อหน่วยได้

(จ) การแสดงปริมาตรรวมและราคาซื้อขายรวม สำหรับการซื้อขายครั้งหนึ่ง ๆ เมื่อการวัดปริมาตรส่งจ่ายเสร็จสิ้นลง ส่วนแสดงค่าต้องแสดงปริมาตรส่งจ่ายรวมและราคาซื้อขายรวมเป็นเวลาอย่างน้อย ๕ นาที หรือจนกระทั่งมีการซื้อขายครั้งต่อไป

(ฉ) ในกรณีที่มีส่วนพิมพ์ค่าประกอบเข้ากับอุปกรณ์ส่งจ่ายน้ำมัน การพิมพ์ข้อมูลการส่งจ่ายผลิตภัณฑ์ต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

๑) ปริมาตรส่งจ่ายทั้งหมด

๒) ราคาต่อหน่วย

๓) ราคาซื้อขายรวม

๔) ชนิดของผลิตภัณฑ์ เช่น ชื่อ สัญลักษณ์ อักษรย่อ หรือเลขรหัส

ข้อ ๑๕ ระบบมาตรวัดปริมาตรน้ำมันเชื้อเพลิงจ่ายก่อนเติม ต้องมีอุปกรณ์ควบและอุปกรณ์เสริมที่มีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) เครื่องกำจัดไอน้ำหรืออากาศ หรือวิธีการอัดโน้มตีอื่นที่ป้องกันไม่ให้ไอน้ำหรืออากาศผ่านเข้าไปในมาตรวัดขณะทำการวัด

(๒) วาล์วป้องกันการไหลย้อนกลับหรือวิธีการป้องกันการไหลย้อนกลับใด ๆ ไม่ให้ของเหลวไหลย้อนกลับสู่มาตรวัดอีก

(๓) กลไกการหยุดการส่งจ่าย

(ก) ต้องสามารถหยุดการส่งจ่ายได้แม่นยำ และในกรณีที่มาตรวัดสามารถตั้งค่าล่วงหน้าได้ เมื่อหยุดการส่งจ่าย ส่วนแสดงค่าต้องแสดงราคาซื้อขายรวมตรงกับค่าที่ได้ตั้งไว้ล่วงหน้า

(ข) ส่วนกำหนดการหยุดต้องทำให้กลไกการหยุดสามารถปรับระยะเวลาหยุดได้ เพื่อให้ปริมาตรส่งจ่ายอยู่ในขอบเขตที่กำหนด

(๔) ส่วนวัดระดับของของเหลวภายในถังเก็บ เมื่อระดับของของเหลวลดต่ำลงจนมีผลต่อความแม่นยำของการวัด ระบบมาตรวัดปริมาตรน้ำมันเชื้อเพลิงจ่ายก่อนเดิมต้องหยุดทำงานได้โดยอัตโนมัติ หรือมีสัญญาณเตือนที่เห็นได้ชัดเจน พร้อมหยุดการส่งจ่ายของเหลว

ข้อ ๑๖ ท่อส่งจ่ายและวาล์วของระบบมาตรวัดปริมาตรน้ำมันเชื้อเพลิงจ่ายก่อนเดิม ต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องไม่ทำให้ของเหลวที่วัดปริมาตรแล้วเกิดการเบี่ยงเบนออกจากห้องวัดหรือท่อส่งจ่ายได้

(๒) ในกรณีที่มีการติดตั้งท่อส่งจ่ายสองทางขึ้นไป ต้องมีวิธีการอัตโนมัติเพื่อให้

(ก) ในขณะทำการส่งจ่าย ของเหลวต้องไหลออกจากทางส่งจ่ายได้เพียงทางเดียวเท่านั้น

(ข) อุปกรณ์ที่ใช้ควบคุมทิศทางการไหลต้องแสดงทิศทางการไหลอย่างชัดเจน

(๓) ต้องไม่มีท่อทางลัดโดยไม่ผ่านมาตรวัดปริมาตรน้ำมันเชื้อเพลิงจ่ายก่อนเดิม

ข้อ ๑๗ อัตราเพื่อเหลือเผื่อขาดสำหรับการให้คำรับรองชั้นแรกและการให้คำรับรองชั้นหลังของมาตรวัดปริมาตรน้ำมันเชื้อเพลิงจ่ายก่อนเดิม ให้อัตราเพื่อเหลือเผื่อขาดมีทั้งฝ่ายมากและฝ่ายน้อยเป็นไปตามที่กำหนดไว้ ดังต่อไปนี้

ปริมาณที่ทดสอบ (V) (ลิตร)	อัตราเพื่อเหลือเผื่อขาด
๐.๒ ถึง ๐.๔	๔ มิลลิลิตร
๐.๔ ถึง ๑.๐	๐.๐๑ V
๑.๐ ถึง ๒.๐	๑๐ มิลลิลิตร
ตั้งแต่ ๒ ขึ้นไป	๐.๐๐๕ V

ข้อ ๑๘ ระบบมาตรวัดปริมาตรน้ำมันเชื้อเพลิงจ่ายก่อนเดิม ต้องแสดงข้อมูลต่อไปนี้ให้เห็นได้อย่างชัดเจนและลบเลือนได้ยาก

(๑) ปีที่ผลิต

(๒) ปริมาตรส่งจ่ายต่ำสุดและปริมาตรส่งจ่ายสูงสุด

(๓) อัตราการไหลต่ำสุดและอัตราการไหลสูงสุด

(๔) ความดันของเหลวต่ำสุดและสูงสุด

(๕) ชนิดของเหลวที่วัด

ข้อ ๑๙ ให้มาตรวัดปริมาตรน้ำมันเชื้อเพลิงจ่ายก่อนเดิม มีอายุคำรับรองสองปีนับแต่วันที่ให้คำรับรอง

ให้มาตรวัดปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงจ่ายก่อนเติมที่ให้คำรับรองโดยผู้ซ่อม มีอายุคำรับรองหกสิบวัน
นับแต่วันที่ให้คำรับรอง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

จรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์